

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus

Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat de Legibus, de Præceptis
Decalogi, de Restitutione, ac de Contractibus

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. IV. De Adoratione Sacrarum Imaginum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40673

stodiendæ, vel reverenter concremandæ, & in piscinam mittendæ. Cæterum quando probabilis adest conjectura, quod sint veræ, adorari debent absolute, ut diximus de hostia consecrata.

V. Quod si aliqui dicant, corpus alicujus Sancti esse in uno loco, aliis perhibentibus esse in alio, certe ubi Episcopi approbatio præcessit, adorari debet absolute; quia vel, ut ait Theodoretus lib. 8. ad Græcos, Corpus est utrobique, licet non utrobique integrum, vel, ut ait Suar., propter unitatem ejusdem nominis reliquiæ unius Sancti tribuuntur alii Sancto; & talis error non esset in substantia, quasi vero illæ reliquiæ non sint alicujus Sancti, sed solum in conditione, quatenus creditur corpus esse unius Sancti, cum sit alterius.

VI. Quæritur ultimo, Quanam adoratione adorandi sint agni cerei, qui a Pontificibus non solum primo anno sui Pontificatus, sed etiam deinde septimo quoque anno benedicuntur solemniter, & Chrismate consecrantur?

Respondet cum Azor., & Vasq. adorandos esse tanquam imagines Dei, quam representant sub figura Agni; atque adeo adoratione latria, sicut adoratur Crux. Ubi notandum, excommunicationem incurrere, qui hujusmodi agnos pingunt, aut depingi, vel minio, auro, aliove colore affici curant, necnon qui eos vendunt; quamvis, ut notat Sanch., & Bonac., qui eos venderet tantum ratione materiæ, ut venduntur calices, excommunicationem non incurreret; quia solum venditio simoniaca prohibetur.

VII. Qui reliquias furatur, jure communi nullam excommunicationem incurrit, sed peccat graviter peccato sacrilegii, & furti, quando dignitas, & æstimatio reliquiæ tanta est, ut per ejus furtum irrogetur grave damnum,

& non levis irreverentia censeatur. Extrahentes tamen reliquias ex Cæmeteriis, Cryptis, vel Catacumbis intra, vel extra Urbem existentibus excommunicantur ex Constitutione Pauli V. an. 1613.

ARTICULUS IV.

De Adoratione Sacrarum Imaginum.

- I. *Imagines Sacrae, non secus ac Reliquiæ, adorantur adoratione respectiva per ordinem ad personam, quam representant.*
- II. *Sculptile, quod prohibetur a Deo, est Idololum.*
- III. *Deus, & Tres Personæ representari, ac adorari non debent, nisi sub imaginibus ab Ecclesia deputatis.*
- IV. *Deus, & Angeli per quandam metaphoram sub corporis imaginibus adumbrantur.*
- V. *Sicut imagines, ita etiam Nomina Sacra honore, ac adoratione digna sunt.*
- VI. *Cur magis nonnulla eorundem Sanctorum imagines adorentur, quam alia.*
- VII. *Quomodo in VII. Synodo generali dicatur, minori adoratione colendam esse Christi imaginem, quam ipsum Christum?*
- VIII. *Magis Christus, quam ejus imago adoratur, non solum si imago adoretur secundum se, tanquam res sacra; sed etiam si adoretur adoratione respectiva, quatenus primario Christus, & concomitanter imago adoratur.*

I. **E**X dictis de Adoratione Reliquiarum constat, Sacras etiam imagines adorandas adoratione respectiva, seu per ordinem ad personam, quam representant, atque adeo eadem adoratione cum illa persona coadorandas esse, non secus ac thro-

thronus, & purpura Regis. Probatur id primo ex Trident. sess. 24. contra Iconomacos, hoc est, imaginum impugnatōres, quibus adhæserunt Lutherus, & Calvinus. Probatur secundo ex usu Ecclesiæ, quæ semper illas venerata est, cum ipse Christus Dominus Abagaro Regi Edessæ suam effigiem miserit, & faciei suæ imaginem lineo Veronicæ impressam reliquerit; quæ etiam nunc colitur Romæ; Et corporis sui lineamenta voluerit impressa in Sacra Syndone, quæ Taurini colitur. Probatur tertio ex miraculis, quibus testatur Deus cultum hanc esse sibi gratum; cum per sacras imagines illa pataverit. Probatur demum ratione, nam honor, qui deferatur imagini, non nisi exemplari, & prototypo defertur, ut proinde omnes nationes imaginibus præclarorum virorum semper usæ sint.

II. Oppones cum hæreticis primo, Ulum imaginum prohibitum esse a Deo. Deuter. 4. ubi dicitur, *Non facies tibi sculptile*. Secundo, quia si posset adorari imago Dei mortua, a fortiori adorari posset adoratione latræ homo, quia est imago Dei viva, nam Genes. 1. dicitur: *faciamus hominem ad imaginem, & similitudinem nostram*. Tertio, quia Deus, & Angeli cum sint spiritus, nullatenus pictura corporea representari possunt. Quarto, quia etiam nomina deberent adorari, ut imagines. Quinto, quia eadem reverentia cuicumque imagini ejusdem personæ deberetur; Constat autem, majorem reverentiam in Ecclesia exhiberi aliquibus imaginibus, verbi gratia, Beatæ Virginis a Divo Luca depictæ, vel Sancti Dominici de Soriano, &c., quam aliis.

Respondetur tamen communiter, Ad primum, prohiberi tantum a Deo, ne alius, quam verus Deus adoretur; qui enim idola adorant manibus fabricata, illa tanquam vera numina, non

tanquam imagines veri Numinis adorant.

III. Ad secundum, si homo præcise in quantum imago Dei est, adoraretur adoratione latræ, non esset de se malum, ex D. Th. art. 3. ad 3.; quia sic Deus in homine adoraretur, ut notat Suar., Verum non est sic adorandus, non solum ad vitandum scandalum, ne scilicet videamur homines tanquam Deos venerari, quod periculum cessat in imaginibus mortuis; sed etiam quia solum adorari debent imagines Dei ab Ecclesia ad Deum representandum deputatæ; non est autem homo imago ad id ab Ecclesia deputata, sicut est deputata imago Dei Patris in forma senis, imago Spiritus Sancti in specie Columbæ, aut flammearum linguarum, imago Filii in forma hominis, vel sub specie agni, vel sub speciebus panis, & vini; itaut pictura Eucharistiæ sit imago Christi Domini.

IV. Ad tertium, quamvis non possint Deus, & Angeli apte exprimi corporeis imaginibus, possunt tamen nobis per quandam metaphoram, seu proportionem representari; sicut Ezechielis 1. per species quatuor animalium adumbrantur quatuor Evangelistæ, & ideo Deus, & Angeli sæpe sub forma sensibili apparuerunt.

V. Ad quartum, concedit Suar. sequelam; Nomina enim rem sacram, & honore dignam representant; non secus ac imagines; & ideo ad Philip. 2. dicitur: *In nomine Jesu omne genuflectatur*; nec solemus tale nomen invocare capite non inclinato; quo pacto canimus etiam trisagium illud, *Gloria Patri*, &c. ab Angelis acceptum, & a Sancto Ignatio martyre fidelibus communicatum.

VI. Ad ultimum respondet Suar. sect. 8. aliquibus imaginibus homines magis affici, vel quia majorem devotionem excitant, vel propter artificem,

ut quia a Divo Luca, vel ab Angelis depictæ sunt, vel quia ad præsentiam illarum majora solet Deus conferre beneficia, & nonnulla patrare miracula.

VII. Oppones secundo, In VII. Synodo generali citata a Suar. de Incarnat. disp. 54. sect. 4. dicitur, quod imago Christi Domini non adoratur latriæ adoratione, sicut Christus, sed quadam minori veneratione, seu honoraria adoratione; ergo falsum est, eadem adoratione adorari imaginem, & prototypum.

Respondeo cum eodem Suar. dupliciter posse imaginem adorari, Primo adoratione respectiva, itaut potius prototypum in ipsa adoretur, quam ipsa dicens ordinem ad prototypum; Et sic imago Christi adoratur latria, sicut Christus; nam, ut notat D. Th. in 3. part. quaest. 25. art. 3. ex Philos. in libris de memoria, motus animæ erga

imaginem, secundum quod imago est, non est alius a motu animæ erga exemplar: Secundo, potest adorari imago tanquam res sacra representans exemplar, itaut per se adoretur sola imago, quæ dicit respectum, & ut dicens respectum ad exemplar, quin exemplar ipsum adoretur; eo modo, quo possumus amare proximum propter Deum, quia formaliter, & ut quod amemus ipsum Deum; & sic imago Christi non adoratur latria, sed adoratione minori veneraria.

VIII. Adde ex Suar., quod in imagine Christi directe, & ut quod adorat Christus; & imago eadem adoratione solum concomitanter adorat; ergo bene stat, quod adoratio, qua imago Christi adoratur, sit inferior adoratione latriæ, qua adoratur Christus, cum hic principaliter, illa minus principaliter, & concomitanter adoretur.

Q U Æ S T I O V.

De Superstitione.

Explicatis actibus virtutis Religionis, explicanda supersunt vitia eidem opposita; quæ quidem varia, & multa sunt, sed ad duo præcipua reducuntur, ad Superstitionem, & ad Irreligiositatem. Superstitio enim includit Idololatriam, Divinationem, Vanam observationem, Magiam, Maleficium; Irreligiositas vero includit Blasphemiam, Sacrilegium, Tentationem Dei, Perjurium, Adjurationem, Simoniam, &c.

Superstitio dicitur opponi virtuti Religionis per excessum, non quidem secundum substantiam, nunquam enim cultus per Religionem exhibitus potest esse nimius, sed secundum circumstantiam aliquam, vel personæ, quæ colitur, ut si colatur creatura cultu divino; vel modi, quo Deus colitur, ut si colatur Deus caeremoniis Judæorum, vel aliis, quam usitatis ab Ecclesia. Irreligiositas vero dicitur opponi virtuti Religionis per defectum, eo quod deneget Deo debitum cultum, aut illum despiciat: Per Blasphemiam profertur verba contumeliosa in Deum, aut in Sanctos: Per Sacrilegium violatur res sacra, & idem dicas de reliquis; De his omnibus singillatim agendum. quaestione sequenti; nunc vero de Superstitione in genere, & in specie.